

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Harrer Ferenc*
Cím: *Korengedély és autonómia*

Forrás: *hagyatkozás*

Bp

(Hely)

1926. 8. 20.

(Idő)

(iz.)

(Oldal)

P

352

1926

Székesfővárosi hatóság

Közp. nyomt. XX. 22

Korengedély és autonómia

Irta: **Harrer Ferenc dr., ny. alpolgármester**

Amikor a szanálási kormányabszolutizmussal telített léggömbünkben napról-napra tapasztaljuk az állam szerveinek mind erősebb beavatkozását az önkormányzatba és amikor, ami még sajnálatosabb, látunk kell a polgárságnak önkormányzati jogaihoz való tájékozatlanságát és ennek folyományaként az önkormányzati szabadságérzetnek s a polgári öntudatnak eltompultságát, akkor e téren a minden irányban való fölvilágosító munka erkölcsi kötelesség. Budapest polgársága számára e pillanatban a küszöbön álló tisztújítás jogterületének földértése a legaktuálisabb. E körből ezúttal egy, a multban jelentőséggel nem bírt, mostanában azonban előtérbe került problémával, a korengedély kérdésével kívánok foglalkozni.

A tisztújítás ama előszelei, melyek már hosszabb idő óta azt fuogatják a jámbor polgár fülébe, hogy a kormány kívánja és fogja eldönteni, hogy kik kerüljenek a főváros jövőnö vezetőségébe, közbe-közbe azt a hírt is szállingóztatják, hogy amennyiben a törvényhatósági közgyűlés a jelenlegi tisztikaron kívül álló és a korhatáron már túllévő olyan személyeket választana meg, akik a kormánynak nem tetszenek, ezektől a kormány a korengedélyt meg fogja tagadni. Hogy is állunk hát ezzel a korengedéllyel?

A korengedély fölmentés a korhatár alul. Kormányhivatalokra nézve csak a pénzügyi szolgálati szabályzat ismeri és ez is kimondja azt az elvet, hogy közszolgálatbeli nyugdíjasnak, ha újból közszolgálatba lép, korengedélyre nincs szüksége. A fővárosi törvény (1872:XXXVI. t.c. 111. §) a tisztújítás alá eső állásokra vonatkozólag csak a 22 éves alsó korhatárt állítja fel. A jelenleg érvényben levő szervezési szabályrendelet ugyan azt mondja (3. §), hogy a főváros szolgálatába általában csak oly egyének léphetnek, akik életöknek 40. életévét túl nem haladták, de ez nem vonatkozhat a tisztújítás alá eső állásokra, mert etekintetben a szabályrendeleti rendelkezés ellenkezik a törvényhatósági közgyűlésnek törvénybiztosította választási szabadságával; a régi szabályrendelet mindenestre pontosabb volt, amikor a 40 éves korhatárt kifejezetten a tanács által élethosszigan betöltendő állásokra nézve állapította meg. A jelenlegi szabályrendelet-

nek kétségtelenül egyszerűsítési törekvésből eredt szűkszávsága és az a minden törvényes alapot nélkülöző gyakorlat, hogy a korengedélyeket jóváhagyás végett feltérjesztik a belügyminiszterhez, annak tulajdonítandó, hogy a korengedély problémája eddig mindig

csak alsóbb állásoknál merült föl s így a törvényhatósági bizottság választási szabadságát sosem érintette s ennél fogva ez irányban önkormányzati jogai védelmében kötelező éberségét is elszunnyasztotta.

Most azonban, amidőn már Budapesten is bekövetkezett a városi képviselőnek pártpolitikai tagozódása és ezzel a főváros vezetőségének kiválasztásánál is többé-kevésbé politikai szempontoknak ez érvényesülése, az önkormányzati működés eldudvásodott útjait mindenfelé szabaddá kell tenni. Az természetes, hogy minden városi párt minél nagyobb befolyást kíván gyakorolni a város vezetőségének összeállításánál; de az ekörül való harcnak az önkormányzat keretén belül, az önkormányzati szabadság jegyében kell lefolynia.

A törvényhatósági közgyűlés tisztújító szabadságát fölfele semmiféle korhatár nem gátolja s annál kevésbé a kormánynak korengedélyezés címén való beavatkozása, amelyet csak a város pongyola bürokráciájusa váltott ki és amelyet ennél fogva a főváros maga szüntethet meg. Ebben az akcióban a fővárosnak a törvény (1896:XXVI. t.c. 42. § c) pont) a közigazgatási bíróságnak a védelmét is nyújtja.